

**PREZYDENT
MIASTA ŁOMŻA**

DRUK Nr 923

Łomża, 19.07.2022r.

CPZ.O/299/2022

RADA MIEJSKA ŁOMŻY

W załączeniu przesyłam informację z realizacji zadań Centrum Pieczy Zastępczej w Łomży za rok 2021, zgodnie z planem Rady Miejskiej Łomży.

z up. PREZYDENTA MIASTA

mgr Andrzej Sypulkowski
ZASTĘPCA PREZYDENTA MIASTA

INFORMACJA

o realizacji zadań przez Centrum Pieczy Zastępczej w Łomży w roku 2021

Centrum Pieczy Zastępczej w Łomży realizuje zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej zgodnie z art. 76 Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 /Dz. U nr: 149 poz. 887/ oraz prowadzi pracę z rodziną - wsparcie asystenta rodziny.

Rodzinna piecza zastępcza jest w Łomży dominującą formą opieki zastępczej nad dziećmi do 10 roku życia. To spowodowało, że opieka instytucjonalna w Łomży już kilka lat temu osiągnęła standardy, o których mowa w ww. ustawie. Zastępowanie opieki instytucjonalnej rodzinną opieką zastępczą było wdrażane sukcesywnie i nie skutkowało przemieszczaniem podopiecznych z jednej formy opieki do drugiej. Rodzinna piecza zastępcza jest priorytetową formą opieki zastępczej również w polityce państwa. Zapisy ustawy obligują samorządy do umieszczania dzieci w wieku do lat 10 w rodzinnej pieczy zastępczej, starsze dzieci o ile jest niemożliwe umieszczenie w rodzinnej formie opieki, umieszczane w opiece instytucjonalnej. Dzieci w rodzinach zastępczych zostały uwzględnione w programie świadczenie wychowawcze „500 plus” oraz świadczenie „Dobry start” (wyprawka szkolna). Co pozytywnie wpływa na zabezpieczanie potrzeb małoletnich.

I. ORGANIZACJA RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ W ŁOMŻY

1. Promowanie i prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej.

- Promocja rodzicielstwa zastępczego poprzez organizację integracyjnych spotkań rodzin zastępczych oraz medialną promocję w RTV radio, prasie, Internecie.
- Folder informacyjny
- Baner promujący rodzinną pieczę zastępczą umieszczony na budynku CPZ przy ul. M. Skłodowskiej - Curie 5.

2. Diagnoza psychologiczna osób - kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinię o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej zgodnie z art. 42 Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

CPZ jako organizator pieczy zastępczej w Łomży ma za zadanie przygotować rodziny do pełnienia ról opiekunów zastępczych. Należy zweryfikować czy kandydaci na rodzinę zastępczą spełniają wymagania określone w w/w ustawie tj.:

- 1) dają rękojmię należytego sprawowania pieczy zastępczej;
- 2) nie są i nie były pozbawione władzy rodzicielskiej, oraz władza rodzicielska nie jest im ograniczona ani zawieszona;
- 3) wypełniają obowiązek alimentacyjny – w przypadku, gdy taki obowiązek w stosunku do nich wynika z tytułu egzekucyjnego;
- 4) nie są ograniczone w zdolności do czynności prawnych;
- 5) są zdolne do sprawowania właściwej opieki nad dzieckiem, co zostało potwierdzone:
 - a) zaświadczeniem lekarskim o stanie zdrowia wystawionym przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 października 2017r. o podstawowej opiece zdrowotnej (Dz. U. poz. 2017), oraz
 - b) opinią o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej wystawioną przez psychologa.
- 6) przebywają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z tym że w przypadku cudzoziemców ich pobyt jest legalny;

7) zapewnią odpowiednie warunki bytowe i mieszkaniowe umożliwiające dziecku zaspokajanie jego indywidualnych potrzeb, w tym:

- a) rozwoju emocjonalnego, fizycznego i społecznego,
- b) właściwej edukacji i rozwoju zainteresowań,
- c) wypoczynku i organizacji czasu wolnego.

2. Pełnienie funkcji rodziny zastępczej niezawodowej lub zawodowej oraz prowadzenie rodzinnego domu dziecka może być powierzone osobom, które nie były skazane prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo.

3. W przypadku rodziny zastępczej niezawodowej co najmniej jedna osoba tworząca tę rodzinę musi posiadać stałe źródło dochodów.

W/w wymagania ustala CPZ na podstawie przeprowadzonej analizy sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej.

Opinię o posiadaniu predyspozycji oraz o motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej sporządza psycholog zatrudniony w CPZ w Łomży. Wywiady w miejscu zamieszkania sporządzają koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej.

Pozytywna wstępna ocena kandydatów jest podstawą do udziału w szkoleniu dla kandydatów na rodziny zastępcze.

3. Szkolenie kandydatów na rodziny zastępcze.

Szkolenie kandydatów na rodzinę zastępczą prowadzone jest licencjonowanym programem „PRIDE – rodzinna piecza zastępcza „, zatwierdzonym decyzją Ministra Rodziny Pracy i Polityki Społecznej.

Sesje szkoleniowe odbywają się w grupach w liczbie godzin wynikających z założeń programowych i są prowadzone metodą warsztatową. CPZ jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej zapewnia kandydatom materiały szkoleniowe oraz zapewnia kandydatom możliwość odbycia 10 godzinnych praktyk w zawodowych rodzinach zastępczych na terenie Łomży. Kandydaci są zobowiązani do prowadzenia karty praktyki wg wzoru. Karta praktyk po zakończeniu praktyki dostarczona jest do trenerów programu. Po zakończeniu szkolenia uczestnicy otrzymują świadectwo ukończenia szkolenia niezbędne do otrzymania kwalifikacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

Zakres tematyczny szkolenia:

	Temat sesji szkoleniowej	Liczba godzin
1.	Zapoznanie z programem PRIDE.	4
2.	Współpraca na rzecz dziecka.	4
3.	Więź.	4
4.	Znaczenie rodziny w życiu dziecka.	4
5.	Strata, trauma, proces zdrowienia.	4
6.	Poczucie własnej wartości.	4
7.	Porozumiewanie się.	4

8.	Wychowanie.	4
9.	Planowanie stałych, stabilnych rozwiązań.	4
10.	Zmiany.	4
11.	Rodzina zastępcza po przyjęciu dziecka.	4
12.	Przygotowanie do decyzji.	4
13.	Indywidualne spotkanie decyzyjne.	1

Szkolenie prowadzą certyfikowani trenerzy programu PRIDE - koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej CPZ.

W 2021 r. przeprowadzono jeden cykl szkoleniowy Programem „PRIDE Rodzinna piecza zastępcza” dla kandydatów na **rodziny zastępcze** w terminie 11.03.2021-17.06.2021r., spotkania szkoleniowe odbywały się raz w tygodniu.

Szkolenie obejmuje 65 godzin w tym 10 godzin praktyk odbywanych w rodzinach zastępczych zawodowych, rozmowy indywidualne, dodatkowo wywiad w miejscu zamieszkania rodziny.

Łącznie szkoliło się 11 osób/ 7 rodzin, ze względu na ogłoszoną kwarantannę grupa przez kilka sesji była podzielona na dwie mniejsze podgrupy. Wszystkie spotkania odbywały się w lokalu CPZ z zachowaniem wymogów sanitarno – epidemiologicznych, z uwagi na pandemię COVID 19. Trwające sprawy opiekuńcze w Sądach rodzinnych wymagały przedłożenia zaświadczeń kwalifikacyjnych o kandydatach, do tego niezbędne jest zaświadczenie o ukończeniu szkolenia. Rodziny zastępcze spokrewnione nie mają obowiązku szkolenia, ale mogą uczestniczyć w szkoleniu prowadzonym programem PRIDE dla rodzin zastępczych. Większość kandydatów na rodziny zastępcze spokrewnione/ dziadkowie i rodzeństwo/ jest przygotowanych do pełnienia roli rodziny zastępczej w trybie indywidualnym.

W terminie od 06.10.2021r. do 03.11.2021r. odbyło się szkolenie dokształcające Programem „PRIDE” dla kandydatów na **rodzinę zastępczą zawodową**, Spotkanie szkoleniowe odbywało się raz w tygodniu. Brały udział 2 rodziny zastępcze niezawodowe/ 4 osoby. Szkolenie kończy się otrzymaniem świadectwa ukończenia szkolenia dokształcającego, po uzyskaniu pozytywnej opinii koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej rodziny otrzymywały kwalifikację na rodzinę zastępczą zawodową.

Moduł szkoleniowy dla kandydatów na rodziny zastępcze zawodowe:

Lp.	Przedmiot	Liczba godzin
1.	Specyfika funkcjonowania rodzin zastępczych zawodowych, rodzinnych domów dziecka lub placówek opiekuńczo – wychowawczych typu rodzinnego	3
2.	Wiedza o metodach postępowania z dzieckiem przejawiającym zaburzenia zachowania i trudności w funkcjonowaniu społecznym	3
3.	Doskonalenie umiejętności opiekuńczych, umiejętności radzenia sobie z trudnościami wychowawczymi oraz pokonywania trudności związanych z kompensacją opóźnień rozwojowych dziecka	3
4.	Wiedza o metodach i technikach stosowanych w pokonywaniu przez dziecko niepowodzeń szkolnych	3
5.	Metody przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu	3

4. Proces przygotowania kandydatów do pełnienia opieki w formie rodziny zastępczej.

Osoby ubiegające się o pełnienie funkcji rodziny zastępczej niezawodowej zgłaszają się osobiście lub telefonicznie do CPZ w celu uzyskania ogólnych informacji na temat pieczy zastępczej. Składają wniosek o rozpoczęcie procedury kwalifikacji na rodzinę zastępczą. Zostają zobowiązane do złożenia oświadczeń i dokumentów, co jest warunkiem do przystąpienia do kolejnych etapów kwalifikacji. Podstawa prawna: art. 42 oraz w związku z art. 43, 44 i 45 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r. (Dz.U z 2011 r. Nr 149, poz. 887 ze zm.).

Po złożeniu ww. dokumentów, koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej przeprowadzają wywiad w miejscu zamieszkania kandydatów w celu bliższego poznania kandydatów, ustalenia ich warunków bytowych i mieszkaniowych, oraz sytuacji rodzinnej. Diagnoza psychologiczno-pedagogiczna, ukończenie szkolenia i zgromadzenie wymaganej dokumentacji kandydatów na opiekunów zastępczych jest podstawą do wydania zaświadczenia kwalifikacyjnego uprawniającego do ubiegania się o status rodziny zastępczej.

Zaświadczenia kwalifikacyjne rodzinom zawodowym i niezawodowym z terenu /Miasta Łomży i Powiatu łomżyńskiego / na mocy podpisanego porozumienia/ wydaje Centrum Pieczy Zastępczej w Łomży.

5. Organizowanie szkoleń doksztalcających dla rodzin zastępczych.

Zgodnie z art. 51 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, CPZ przeprowadza w ciągu roku kilka szkoleń doksztalcających rodzin zastępczych niezawodowych i zawodowych oraz spokrewnionych mając na celu podnoszenie kwalifikacji opiekuńczo-wychowawczych opiekunów zastępczych.

W 2021 roku odbyło się 8 szkoleń dla rodzin zastępczych, w małych grupach z zachowaniem wymogów sanitarno – epidemiologicznych wynikających z pandemii COVID -19:

- 16.02.2021r. – „Pozytywna dyscyplina w praktyce” – prowadzący Alicja Cuellar – Tarczewska – psycholog. Uczestniczyło 6 zawodowych rodzin zastępczych z Łomży.

- 14.06.2021r. – „Słowa mają moc, czyli o sztuce doceniania” – prowadzący Izabela Zakrzewska – pedagog. Obecnych było 10 rodzin w tym 3 rodziny zastępcze z Powiatu Łomżyńskiego/. Dokonano analizy bieżących trudności w opiece i wychowaniu. Szkolenie odbyło się w Kompleksie Agroturystycznym „Dębowy Las” w Elżbiecinie.

- 25.06.2021r. szkolenie odbyło się na wyjazdowych warsztatach dla rodzin zastępczych i dzieci. Uczestniczyło 6 rodzin zastępczych w tym 1 rodzina zastępcza zawodowa z Powiatu Łomżyńskiego. Temat szkolenia: „Wspieranie rozwoju dziecka z Zespołem FAS i FASD”, prowadzący Ewa Zaniewska – pedagog.

- 17.08.2021r. – „Kryzysy rozwojowe w życiu dziecka” – prowadzący Alicja Cuellar – Tarczewska. Szkolenie przeznaczone tylko dla rodzin zastępczych z Powiatu, uczestniczyło 9 rodzin zastępczych spokrewnionych i niezawodowych.

- 18.08.2021r. – „Kryzysy rozwojowe w życiu dziecka” – prowadzący Alicja Cuellar – Tarczewska. Szkolenie przeznaczone tylko dla rodzin zastępczych spokrewnionych z Łomży, uczestniczyło 14 rodzin zastępczych spokrewnionych.

- 25.09.2021r. szkolenie jednodniowe wyjazdowe. Temat szkolenia: „Dziecko z Zespołem nadpobudliwości psychoruchowej, deficytem uwagi w domu i szkole”, prowadzący Izabela Zakrzewska. Uczestniczyło 9 rodzin zastępczych w tym 3 rodziny z Powiatu.

- 08.11.2021r. – „Niegrzeczne dzieci. Agresja u dzieci i jej przyczyny. Jak radzić sobie z agresją u dzieci?”. Prowadzący Pani Monika Szymańska – pedagog, terapeuta, neurlogopeda. Uczestniczyło 11 rodzin zastępczych w tym 6 rodzin zastępczych z Powiatu.
- 20.11.2021r. – „Jak chronić młodego człowieka przed uzależnieniami?”. Prowadzący Pani Monika Szymańska – pedagoga, terapeuta, neurlogopada. Uczestniczyło 15 rodzin zastępczych w tym 6 rodzin z Powiatu.

Udział w szkoleniach wynika z art.51 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu i systemie pieczy zastępczej który stanowi o obowiązku podnoszenia kwalifikacji zawodowych rodzin zastępczych, zgodnie

6. Pomoc psychologiczno- pedagogiczna oraz wsparcie rodzin zastępczych.

Rodziny zastępcze korzystają z poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego i prawnego w CPZ. Nastoletni wychowankowie sprawiają problemy wychowawcze, pomocą rodzinie służy koordynator rodzinnej pieczy zastępczej oraz psycholog CPZ. Wsparcie psychologiczne dla rodzin zastępczych oraz dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych jest niezbędne, szczególnie w pierwszym okresie po traumatycznym przeżyciu jakim jest zabranie dziecka z domu rodzinnego do opieki zastępczej. Pomoc psychologiczną miały zapewnione rodziny z trudnościami wychowawczymi, które zgłaszały taką potrzebę, lub koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na podstawie wizyt i obserwacji ocenił, że rodzina zastępcza powinna być wzmocniona poradnictwem pedagogicznym lub psychologicznym. W Łomży nie ma rodzin pomocowych, nie ma chętnych do takich pomocowych działań, dlatego w budżecie miasta nie planowano środków finansowych na ten cel. Rodzinie pomocowej należałoby wypłacać wynagrodzenie za świadczoną pomoc. W Łomży środowisko rodzin zastępczych jest silnie zintegrowane poprzez szkolenia, spotkania okazjonalne, organizowane przez CPZ i Edukacyjno-Pomocowe „EMPATIA” w Łomży. Przyczynia to się do budowania pozytywnych relacji między rodzinami zastępczymi i dziećmi przebywającymi w tych rodzinach. Dlatego rodziny zastępcze pomagają sobie wzajemnie w zakresie opieki nad dziećmi i spełniają rolę rodzin pomocowych. Takie rozwiązanie nie obciąża dodatkowo budżetu Miasta .

Z powodu pandemii COVID 19 ,rodziny zastępcze ograniczyły wzajemne relacje w odpowiedzialności za zdrowie dzieci i swoje.

W sytuacjach interwencyjnego zabezpieczania dzieci w pieczy zastępczej była koordynacja telefoniczna pomiędzy Sądem, Policją, CPZ i MOPS.

7. Współpraca z innymi powiatami

CPZ współpracuje z powiatami: wysokomazowieckim, zambrowskim, kolneńskim, grajewskim i piskim. W miarę posiadanych wolnych miejsc dla dzieci.

8. Udzielanie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę .

Pomoc prawna: poradnictwo prawne, pisanie wniosków do sądu, odpowiedzi na zapytania sądu. Sędzia w stanie spoczynku od wielu lat udziela porad prawnych w CPZ.

Wspólne uczestnictwo rodziny zastępczej i pracownika CPZ w rozprawach sądowych, dają rodzinom zastępczym większe poczucie bezpieczeństwa.

We wszystkich sprawach opiekuńczych dotyczących zaniedbań ze strony rodziców i ewentualnej opieki zastępczej uczestniczy pracownik CPZ w Łomży.

9. Okresowa ocena sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej zgodnie z art. 131 Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Ocena sytuacji życiowej dziecka do 3 roku życia odbywa się co 3 miesiące. Co 6 miesięcy spotyka się zespół analizujący sytuację życiową wszystkich dzieci przebywających w rodzinnej opiece zastępczej na terenie Miasta Łomży i Powiatu Łomżyńskiego tj. przebywających w rodzinach zastępczych zawodowych, niezawodowych i spokrewnionych oraz z Powiatu Łomżyńskiego dzieci z rodzin zawodowych i niezawodowych /obcych/.

Po dokonaniu oceny sytuacji dzieci, CPZ przekazuje informację na temat każdej rodziny zastępczej i przebywających w niej dzieci właściwemu sądowi rodzinnemu. Kopia sprawozdania znajduje się w teczce rodziny zastępczej, którą prowadzi koordynator rodzinnej pieczy zastępczej.

Oceny sytuacji dziecka organizator rodzinnej pieczy zastępczej dokonuje wspólnie z:

- 1) rodziną zastępczą;
- 2) pedagogiem/ wychowawcą
- 3) psychologiem;
- 4) asystentem rodziny;
- 5) przedstawicielem ośrodka adopcyjnego;
- 6) koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej /miejsca pochodzenia/
- 7) rodzicami dziecka, z wyjątkiem rodziców pozbawionych władzy rodzicielskiej

Z uwagi na Pandemię COVID 19 posiedzenia zespołów oceniających odbywały się w CPZ, bez udziału osób z zewnątrz. W roku 2020r. oceniano sytuacje dzieci posiłkując się pisemnymi opiniami GOPS z miejsca zamieszkania rodziców biologicznych, opiniami właściwych szkół i rozmów telefonicznych z rodzinami zastępczymi i rodzicami małoletnich. Tylko w czerwcu 2021r. i we wrześniu 2021r. był to czas mniejszych obostrzeń pandemicznych w posiedzeniu Zespołu uczestniczyli rodzice zastępczy.

W roku 2021 odbyły się 4 zespoły oceniające sytuacje dziecka, w terminach:

1. Zespół oceniający sytuację dzieci przebywających w rodzinach zastępczych do lat 3 – 5 dzieci (29.03.2021r.)
2. Zespół oceniający sytuację dzieci wszystkich przebywających w rodzinach zastępczych - 83 dzieci (07.06.2021r., 09.06.2021r., 11.06.2021r., 14.06.2021r., 15.06.2021r., 16.06.2021r., 18.06.2021r.)
3. Zespół oceniający sytuację dzieci przebywających w rodzinach zastępczych do lat 3 – 8 dzieci (28.09.2021r.)
4. Zespół oceniający sytuację dzieci wszystkich przebywających w rodzinach zastępczych – 82 dzieci (29.11.2021r., 30.11.2021r., 01.12.2021r., 02.12.2021r., 03.12.2021r., 06.12.2021r., 07.12.2021r.)

Sprawozdania zespołu oceniającego sytuacje dziecka w rodzinie zastępczej są przesyłane do Sądu Rodzinnego / zgodnie z ustawą/ oraz wpinane do teczki dziecka w CPZ.

Jeżeli dziecko pochodzi z innego powiatu, egzemplarz przesyła się do właściwego PCPR.

Łącznie w 2021r. sporządzono 178 pisemnych ocen sytuacji dzieci przebywających w rodzinach zastępczych zawodowych, niezawodowych i spokrewnionych w Łomży.

10. Regulowanie sytuacji prawnej

Brak kontaktu z rodzicami dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej lub braku pozytywnych efektów pracy asystenta rodziny, które nie dają żadnych rokowań powrotu dziecka do domu rodzinnego, CPZ informuje Sąd Rodzinny o zasadności wszczęcia z urzędu postępowania sądowego o pozbawienie władzy rodzicielskiej nad dzieckiem pozostającym w pieczy zastępczej.

W 2021 skierowano do Sądu Rodzinnego 3 wnioski o pozbawienie władzy rodzicielskiej.

Dzieci z uregulowaną sytuacją prawną umożliwiającą przysposobienie są zgłaszane do Ośrodka Adopcyjnego w Łomży, ROPS w Białymstoku -2021 r. CPZ zgłosiło 4 dzieci.

Karta zgłoszenia dziecka do przysposobienia zawiera wyczerpującą informację o sytuacji życiowej, rodzinnej i zdrowotnej dziecka, diagnozę psychologiczną dziecka, oraz opinię sporządzoną zgodnie z art.139a ustawy o wspieraniu rodziny.

tabela1. Regulowanie sytuacji prawnej **

ROK liczba	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Wnioski: pozbawienie władzy rodzic.	15	17	11	7	6	8	2	4	7	3
Noworodki pozostawione po urodzeniu.	4	8	7 / 1 okno życia	3	1	1	0	0	0	0
Dzieci zgłoszone do adopcji	16	29*	22	9	9	6	10	5	9	4
Dzieci przysposobione	6	20	19	6	9	2	4	5	3	4

*Zgłoszenia do adopcji w roku 2013 dotyczyły wszystkich wychowanków rodzin zastępczych z uregulowaną sytuacją prawną w tym nastolatki, które nie wyraziły zgody na adopcję.

**Dane dotyczą dzieci z rodzin zastępczych w Łomży.

Procedura pozbawienia władzy rodzicielskiej znacząco się wydłużyła na przestrzeni lat. Szanse dawane rodzinie biologicznej nie zawsze przekładają się na dobro dziecka. Czas pobytu dzieci w rodzinach zastępczych statystycznie jest znacznie dłuższy, często do pełnoletności, przy miernej aktywności ze strony rodziców s staraniach o odzyskanie bezpośredniej pieczy nad dzieckiem. W efekcie mniej dzieci adoptowanych, więcej w długoterminowej pieczy zastępczej.

11. Opieka psychologiczno-pedagogiczna

Wszystkie dzieci przebywające w rodzinach zastępczych zawodowych i niezawodowych są objęte opieką psychologa CPZ. Oceniany jest rozwój i stan zdrowia dziecka po umieszczeniu w rodzinie zastępczej oraz po kilku miesiącach. Sporządzana jest diagnoza psychologiczno-pedagogiczna dziecka, dzięki temu można ocenić tempo rozwoju i stymulację rozwoju w rodzinie zastępczej.

W związku z art. 42 ust. 1 pkt 5b i 46 ust. 3 Ustawy z dnia 25.07.2014 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wymagane jest uaktualnienie opinii psychologicznej wszystkich rodzin zastępczych w odstępie czasu co 2 lata.

W 2021 roku sporządzono 32 opinii psychologicznych rodzin zastępczych, oraz 13 opinii psychologicznych - kandydatów na rodzinę zastępczą.

Psycholog CPZ wspierał rodziny zastępcze zawodowe, niezawodowe i spokrewnione w związku z trudnościami wychowawczymi. Opiniuje rozwój dzieci starszych w CPZ, małe dzieci są badane w miejscu zamieszkania rodziny zastępczej. W 2021r. psycholog diagnozował 8 dzieci z rodzin zastępczych.

Dzieci wymagające terapii psychologicznej zostały skierowane do Ośrodka Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej w Łomży, gdzie uczestniczą w terapii.

Tabela2. Rodzinna piecza zastępcza w liczbach.*

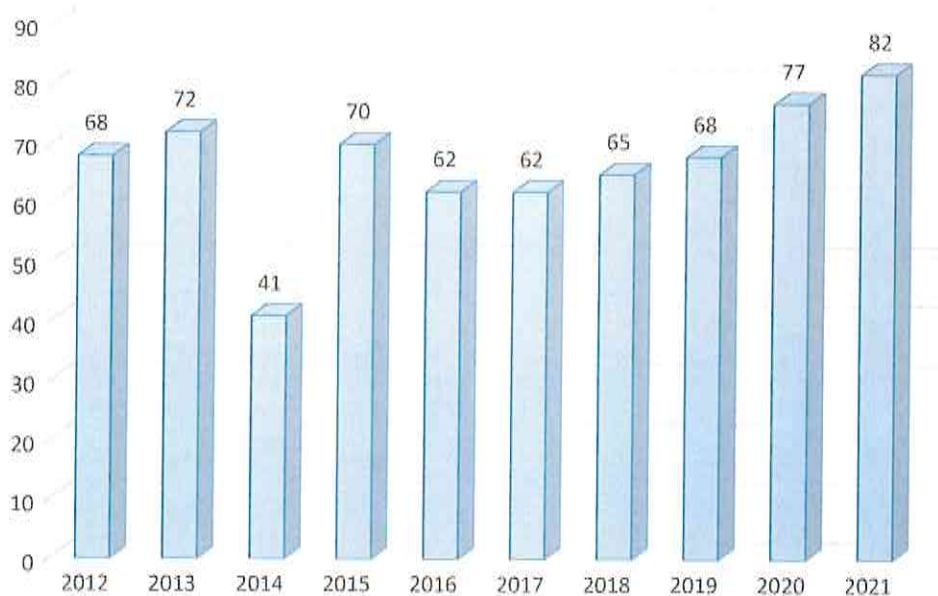
L.p	Rodziny /Rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
1.	Liczba rodzin zastępczych stan na 31 grudnia /ogółem/	36	38	37	38	37	37	37	42 (13) *	47 (13)*	47
	spokrewnionych	15	18	19	22	22	21	20	24 (0)*	29 (0)*	30
	niezawodowych	17	15	13	11	10	9	11	12 (7)*	12 (7)*	11
	zawodowych	4	5	5	5	5	7	6	6 (6)*	6 (6)*	6

2.	Liczba kandydatów na rodziny zastępczą – przeszkolonych	-----	15	14	15	7	25	23	8	2- zaw. rodz.	10	11 4 – zaw. rodz.
	Rodziny zakwalifikowane	23	8	9	3	1	12	5	1	1- zaw. rodz.	3	5 1 – zaw. rodz.
3.	Liczba dzieci przebywających w rodzinach zastępczych /ogółem/ stan na 31 grudnia	68	72	41	70	62	62	65	68 (33) *		77 (32)*	82
	- spokrewnionych	25	28	28	30	28	28	26	34 (0)*		38 (0)*	43
	- niezawodowych	30	26	24	22	19	15	16	15 (12) *		16 (10)*	13
	- zawodowych	13	18	11	18	15	19	23	19 (21) *		23 (22)*	26
4	Liczba dzieci umieszczonych w ciągu roku kalend.	40	28	21	19	18	19	24	29 (12) *		27 (3)*	40
	- spokrewnionych	3	7	4	4	4	5	3	13 (0)*		12 (0)*	13

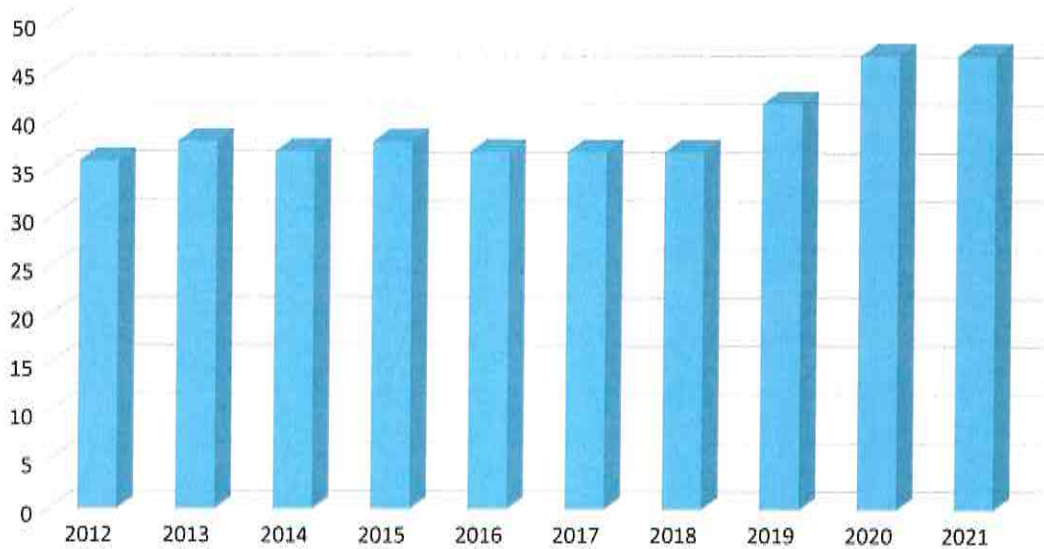
	- niezawodowych	15	5	3	7	3	3	5	3(4) *	2(0)*	4
	- zawodowych	22	16	14	8	11	11	16	13 (8)*	13 (3)*	23
5	Liczba dzieci, które opuściły rodzinę zastępczą	18	9	22	14	15	13	21	25 (3)*	20 (4)*	36
	- powrót do rodziny naturalnej	8	3	7	3	8	6	8	5 (0)*	6 (0)*	15
	-zostały przysposobione	6	5	15	6	1	2	3	1 (5)*	3 (0)*	2
	- umieszczone w innej rodzinie/ instytucjonalnej pieczy zastępczej	4	0	0	4	2	1/ PO W	7	1 (1)*	5 (2)*	15
	- usamodzielnily się	0	1	0	1	4	4	3	6 (1)*	6 (2)*	4

*Dane dotyczą rodzin w Łomży. (...) * podaną liczbę rodzin i dzieci z terenu powiatu łomżyńskiego. Współpraca na mocy podpisanego porozumienia*

Liczba dzieci ogółem przebywających w rodzinach zastępczych w Łomży 2012–2021

Liczba rodzin zastępczych w Łomży w latach 2012 – 2021

12. Wsparcie rodzin zastępczych w wykonywaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Wszystkie rodziny zastępcze /zawodowe, niezawodowe i spokrewnione/ w Łomży są objęte wsparciem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. Rodziny uczestniczą w szkoleniu organizowanych przez CPZ, a zawodowe uczestniczą w spotkanych grup wsparcia. W związku z pandemią były trudności z zorganizowaniem systematycznych spotkań, rodziny utrzymują ze sobą stały kontakt telefoniczny.

Koordynator odwiedza rodziny w miejscu zamieszkania. Częstotliwość odwiedzin wynika z potrzeb rodziny i sytuacji dziecka. Koordynator gromadzi i prowadzi dokumentację dzieci umieszczanych w rodzinach zastępczych, na bieżąco monitoruje przebieg sprawowanej opieki. Wspólnie z rodziną współpracuje w zakresie specjalistycznej pomocy, szpital, PZP, MOW, MOS. Razem z rodziną uczestniczy w sprawach sądowych i wspiera we wszystkich trudnościach wynikających z opieki i wychowania dzieci przebywających w pieczy zastępczej. Koordynator jest w kontakcie ze szkołami, przedszkolami.

Z powodu wprowadzonych restrykcji związanych z pandemią COVID 19 w roku 2021 koordynatorzy współpracowali z rodzinami z wykorzystaniem komunikacji telefonicznej i internetowej. Kontakt z rodzinami był systematyczny. W miarę możliwości potrzeb odwiedzali rodziny zastępcze z zachowanie wymogów sanitarno - epidemiologicznych, rozmawiali z dziećmi i wspierali opiekunów w tym trudnym czasie pandemii. Dzieci w rodzinach zastępczych realizowały obowiązek szkolny w ramach zdalnego systemu nauczania i stacjonarnego zgodnie z Rozporządzeniem MEN. Rodziny zastępcze zawodowe, niezawodowe i spokrewnione, które nie posiadały wystarczającego sprzętu komputerowego korzystały z komputerów i drukarek /22szt./ w ramach projektu: „Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID 19”, które otrzymały w 2020r. Koordynatorzy monitorowali sytuację wszystkich rodzin zastępczych w Łomży. Prowadzili na bieżąco dokumentację rodzin. Zabezpieczenia dzieci w pieczy zastępczej odbywały się pomimo trwającej pandemii.

Do zadań koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej należy:

1. udzielanie pomocy rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka w realizacji zadań wynikających z pieczy zastępczej, przygotowanie we współpracy z asystentem rodziny i odpowiednio z rodziną zastępczą lub prowadzącym rodzinny dom dziecka planu pomocy dziecku, pomoc rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka w nawiązaniu wzajemnego kontaktu, zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka dostępu do specjalistycznej pomocy dla dzieci, w tym psychologicznej, reedukacyjnej i rehabilitacyjnej, zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających, udzielanie wsparcia pełnoletnim wychowankom rodzinnych form pieczy zastępczej, nadzór pedagogiczny nad wychowankami mieszkającymi w mieszkaniu usamodzielnienia /które należy wyłączyć z puli mieszkań chronionych/, przedstawianie corocznego sprawozdania z efektów pracy organizatorowi rodzinnej pieczy zastępczej.

Koordinator monitoruje spotkania rodziców naturalnych z dziećmi w rodzinach zastępczych. Trudne konfliktowe rodziny naturalne spotykają się z swoimi dziećmi w Centrum Pieczy Zastępczej w wyznaczonym terminie, często określonym sądownie.

Z powodu epidemii przez okres styczeń - maj 2021r. bezpośrednie spotkania rodziców i dzieci nie odbywały się. Rodzice kontaktowali się z dziećmi telefonicznie i przez komunikatory internetowe. Od czerwca spotkania rodziców biologicznych z dziećmi były organizowane na powietrzu w parkach na skwerach, z zachowaniem dystansu i reżimu sanitarnego /o ile rodzice domagali się takiego spotkania z dzieckiem/.

13. Socjoterapia dzieci przebywających w rodzinach zastępczych.

Centrum Pieczy Zastępczej wspólnie ze Stowarzyszeniem Edukacyjno-Pomocowym „Empatia” w Łomży w ramach pozyskanych środków z Łomżyńskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania problemów alkoholowych oraz innych Uzależnień, nazwa projektu „Trudne Dorastanie”, od kilku lat organizuje zajęcia socjoterapeutyczne dla dzieci i młodzieży w pieczy zastępczej oraz warsztaty szkoleniowe dla opiekunów zastępczych w celu podniesienia ich kompetencji.

W 2021 roku zorganizowano zajęcia edukacyjno-kulturalne i sportowe z zachowaniem reżimu sanitarno – epidemiologicznego.

1. Spotkanie z kulturą:

- Wyjście do Kina „Milenium” w Łomży na film pt. „Ron Usterka”

2. Sprawni Silni i zdrowi

- wyjście do Parku Zabaw – 26.07.2021r.

- wyjście do Parku Trampolin – 18.05.2021r., 30.10.2021r.,

- wyjście do Parku Wodnego – 14.07.2021r.

- wyjście na Skyte Park w Łomży – 04.08.2021r., 18.08.2021r.

3. W dniach 23.06 – 26.06.2021r. zostały zorganizowane wyjazdowe warsztaty szkoleniowe do Ośrodka Wypoczynkowego „Kołatek” koło Olsztyńka. Podczas wyjazdu dzieci uczestniczyły w zajęciach socjoterapeutycznych, a rodziny zastępcze w warsztatach szkoleniowych. Temat szkolenia: „Wspieranie rozwoju dziecka z Zespołem FAS i FASD”. Dodatkowo dzieci wraz z opiekunami odwiedziły Hutę Szkła Artystycznego w Olsztyńku, gdzie mogły uczestniczyć w spotkaniu teoretycznymi i pokazie praktycznym oraz zwiedziły Olsztyn /Zamek i Starówkę/ .

Po raz pierwszy wyjazd rodzin zastępczych został zorganizowany z rodzinami biologicznymi objętymi wsparciem asystenta rodziny. Pozwoliło to na integrację rodzin zastępczych z rodzinami biologicznymi. Rodziny biologiczne miały możliwość bliższego poznania rodzin zastępczych, ich zadań i sposobu sprawowania pieczy nad dziećmi. Rodziny mogły wymienić się spostrzeżeniami i doświadczeniami opiekunów – wychowawczych.

4. W dniu 25.09.2021r. został zorganizowany wyjazd szkoleniowy dla rodzin zastępczych do Trojanowa do Parku Iluzji. Podczas gdy rodzice zastępczy uczestniczyli w szkoleniu pt. „Dziecko z zespołem nadpobudliwości psychoruchowej i deficytami uwagi w domu i w szkole” dzieci mogły skorzystać z wszystkich atrakcji obiektu. Jest to park sensoryczny osadzony w świecie iluzji, w których są różne atrakcje oparte na zmysłach wzroku i równowagi.

14. Integracja rodzin zastępczych.

Ze względu na pandemię COVID19 liczba spotkań integracyjnych była ograniczona. Zorganizowano w dniach 23.06 – 26.06.2021r. wyjazd szkoleniowy z rodzinami zastępczymi i z dziećmi do Ośrodka Wypoczynkowego „Kołatek” koło Olsztyńska.

Spotkanie opłatkowe zostało zorganizowane przez CPZ i Stowarzyszenie EMPATIA w Hali Kultury w Łomży pod patronatem Prezydenta Łomży Pana Mariusza Chrzanowskiego z udziałem rodzin zastępczych zawodowych. Przekazano rodzinom zastępczym wyrazy oraz podziękowano za opiekę nad dziećmi w szczególnie trudnym roku pandemii. Rodziny zastępcze otrzymały upominki a dzieci paczki świąteczne od Prezydenta i Stowarzyszenia Edukacyjno – Pomocowego „Empatia” w Łomży. Pan Prezydent przekazał podziękowanie i upominki dla wszystkich rodzin zastępczych z Łomży, które koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej dostarczyli rodzinom zastępczym do ich domów.

15. Czynności dodatkowe wynikające z organizacji pieczy zastępczej.

Centrum Pieczy Zastępczej prowadzi Bank Danych o małoletnich pochodzących z Miasta Łomży przebywających w różnych formach opieki zastępczej. MOPS przekazuje do wiadomości CPZ skierowania wychowanków umieszczonych w placówce opiekuńczo - wychowawczej .

Centrum prowadzi rejestr danych o rodzinach zastępczych, uaktualnia go raz do roku i przekazuje do Sądu Rejonowego.

Centrum opiniuje wnioski kandydatów na rodziny zastępcze zawodowe, przedkładane do MOPS oraz wnioski składane przez rodziny zastępcze w sprawie świadczeń wynikających z ustawy /np. o jednorazowe świadczenie, o dofinansowanie zdarzeń losowych, o rodzinę pomocową/.

Centrum Pieczy Zastępczej opiniuje wnioski rodziców biologicznych złożone do Sądu Rodzinnego o urlopowanie dzieci.

Centrum Pieczy Zastępczej wspiera rodziny w organizacji spotkań rodzin biologicznych z dziećmi. W trudnych sytuacjach spotkania są organizowane w lokalu CPZ, dostosowanym do spotkań grupy.

Centrum Pieczy Zastępczej pozostaje w stałej współpracy z MOPS w Łomży i nadzoruje aktualizację dokumentów rodziny zastępczej stanowiących podstawę wypłacania świadczeń przysługujących opiekunom zastępczymi i usamodzielnionym wychowankom rodzin zastępczych.

Centrum przygotowuje opinie na prośbę Sądu Okręgowego w sprawach rozwodowych oraz w sprawach o ubezwłasnowolnienie, gdy zachodzi konieczność zapewnienia opieki zastępczej nad małoletnimi.

16. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych przez koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej CPZ poprzez udział w szkoleniach w roku 2021:

- Organizacja Pomocy Społecznej – szkolenie specjalizacyjne organizowane na Akademii Nauk Stosowanych w Łomży
- Organizacja Pomocy Społecznej – szkolenie specjalizacyjne organizowane przez Wyższą Szkołę Komunikacji Społecznej w Gdyni
- Szkolenie dla trenerów Programem „PRIDE” organizowane przez Towarzystwo Nasz Dom

- Konferencja „Dziecko Pokrzywdzone przestępstwem”
- Szkolenie „Rozpoznawanie symptomów krzywdzenia dziecka przez osobę dorosłą”
- Szkolenie „Teoria poliwalna jako metoda wsparcia w terapii dziecka i rodziny”
- Szkolenie „Zaburzenia osobowości o charakterze borderline jako potencjalny skutek zaburzeń więzi – teoria i praktyka terapeutyczna”
- Szkolenie „Metoda Pozytywnej Dyscypliny dla Rodziców, Wychowawców i Nauczycieli”
- Szkolenie „Osobowość borderline – wyzwania diagnostyczne i terapeutyczne”
- Szkolenie „Zaburzenia eksternalizacyjne – strategia pomocy dziecku w szkole i w domu”

Samokształcenie:

- Barkley Russell ‘Zbuntowane dzieci’,
- Janet G. Woitiz ‘Dorośle dzieci alkoholików’

II. Wsparcie rodziny z problemami wychowawczymi - asystentura rodziny.

Centrum Pieczy Zastępczej realizuje zadanie gminy w zakresie pracy z rodziną naturalną wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Nowe zadanie i nowe stanowiska pracy – asystent rodziny, od 2015 r. jest obowiązkowym zadaniem gminy.

Usytuowanie asystenta rodziny poza Ośrodkiem Pomocy Społecznej jest rozwiązaniem innowacyjnym. Pozytywem takiej organizacji jest, że asystent rodziny pracuje w innym wymiarze i innymi metodami, pracuje z rodziną niewydolną wychowawczo, często niekorzystającą z pomocy socjalnej.

Asystent rodziny pracuje w zadaniowym systemie czasu pracy z rodziną niewydolną wychowawczo, często niekorzystającą z pomocy socjalnej, z rodzinami w kryzysie, dysfunkcyjnymi zgłoszonymi przez MOPS, Sąd rodzinny lub kuratora sądowego, w których dominują problemy opiekuńczo - wychowawcze.

Jego zadaniem jest wzmacniać rodzinę szczególnie w pełnieniu ról rodzicielskich, aby zapobiegać umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej. Asystent rodziny pracuje również z rodzinami, których dzieci przebywają w pieczy zastępczej, aby przez proces naprawczy rodziny umożliwić ich powrót do domu rodzinnego. Pracę z rodziną kontynuuje również po powrocie dzieci do domu rodzinnego.

Asystent rodziny jest w stałym kontakcie z pracownikiem socjalnym MOPS, kuratorem sądowym oraz placówkami oświatowymi.

Praca z rodziną jest prowadzona w szczególności w formie:

- 1) konsultacji i poradnictwa specjalistycznego;
- 2) terapii i mediacji/ skierowanie do specjalistycznych placówek;
- 3) usług dla rodzin z dziećmi, w tym usług opiekuńczych i specjalistycznych;
- 4) pomocy prawnej, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego;
- 5) organizowania dla rodzin spotkań, mających na celu wymianę ich doświadczeń oraz zapobieganie izolacji, zwanych dalej „grupami wsparcia” lub „grupami samopomocowymi”.

Do zadań asystenta rodziny należy w szczególności:

- 1) opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym;
- 2) opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;
- 3) udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- 4) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
- 5) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;
- 6) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
- 7) wspieranie aktywności społecznej rodzin;
- 8) motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;

- 9) udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
- 10) motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
- 11) udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psycho - edukacyjnych;
- 12) podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- 13) prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
- 14) prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;
- 15) dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku;
- 16) monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;
- 17) sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach;
- 18) współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;
- 19) współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą, o których mowa w art. 9a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, z 2009 r. Nr 206, poz. 1589 oraz z 2010 r. Nr 28, poz. 146 i Nr 125, poz. 842), lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną.

Asystentura rodziny funkcjonuje w Łomży od 2012 roku. Realizowana jest poprzez wsparcie, pracę dydaktyczną z rodzinami, pomocniczość asystentów w codziennym funkcjonowaniu rodziny. Szczególnie ważne są działania wzmacniające predyspozycje opiekuńczo-wychowawcze rodziców, często nieprzygotowanych do rodzicielstwa i dorosłego życia. Aktywne i długoterminowe wsparcie rodzin niewydolnych wychowawczo przyczynia się do ograniczenia napływu dzieci do pieczy zastępczej. Elementem motywującym rodzinę do sprawowania bezpośredniej pieczy nad swoimi dziećmi jest świadczenie wychowawcze 500+. Znacznie zmniejszyła się liczba dzieci pozostawianych na oddziale noworodkowym po urodzeniu.

Efektywność pracy asystenta rodziny uwarunkowana jest przygotowaniem zawodowym jak również predyspozycjami osobowościowymi osoby zatrudnionej na stanowisku asystenta. Asystent rodziny - to pomocnik, doradca, pracujący dla rodziny i z rodziną, pozostający w codziennym kontakcie z rodzicami, dziećmi i ich społecznym otoczeniem, dlatego musi być akceptowany przez rodzinę, którą wspiera. Współpraca oparta na dobrowolności rodziny jest możliwa tylko przy pozytywnych wzajemnych relacjach asystent – członkowie rodziny.

Zatrudnienie asystentów w Łomży w latach 2012 r. - 2021 r.

ROK	LICZBA asystentów/etat	Ilość rodzin objętych opieką asystentów	Liczba objętych asystenta dzieci opieką
2012 r. (II półrocze)	4	44	76
2013 r.	4,5etatu	66	121
2014 r.	5	67	135
2015 r.	4	63	119
2016 r.	5	76	148
2017 r.	5	76	142
2018 r.	5	67	128
2019 r.	5	80	149
2020 r.	4	80	154
2021 r.	3	77	130

Praca z rodziną w kryzysie jest priorytetowym zadaniem służb społecznych. Miejscem wychowywania dziecka jest jego rodzina. W sytuacji, gdy praca z rodziną nie przynosi pozytywnych efektów, a dobro dziecka jest zagrożone zachodzi konieczność izolowania dziecka od rodziny. Sąd rodzinny orzeka o umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej. Praca z rodziną jest nadal prowadzona, aby powrót dziecka do domu rodzinnego był możliwy i bezpieczny.

Zgodnie z ustawą asystent rodziny wspiera nie więcej jak 15 rodzin. Asystent pracuje z rodziną, tj. rodzicami i dziećmi. Wsparcie rodziny świadczone przez asystenta rodziny jest określone w czasie, indywidualnie od sytuacji rodziny, od kilku miesięcy do 3 lat. W wyjątkowych sytuacjach asystent wspiera rodzinę dłużej, aby osiągnąć większą samodzielność małoletnich odciążając funkcje opiekuńcze rodziców. Obecnie w CPZ są 3 etaty asystenta rodziny, natomiast liczba rodzin

potrzebujących wsparcia jest zdecydowanie większa. W roku 2020 i 2021 nie było dotacji MRiPS w ramach” Programu Asystent rodziny koordynator rodzinnej pieczy zastępczej” .Wyplacono jedynie jednorazowe kwoty asystentom rodziny po 2000 zł brutto. W latach poprzednich dotacja pozwalała na dodatkowe 2 etaty. Asystenci rodziny wypracowują pozytywne relacje z członkami rodziny, co przekłada się na efektywność pracy, rodziny nawet po zakończonej współpracy wracają z pytania dot. życia codziennego.

Asystent prowadzi indywidualną dokumentację pracy z rodziną, każde działanie odnotowuje w karcie pracy z rodziną. Dwa razy w roku (czerwiec i grudzień) sporządza okresową ocenę sytuacji rodziny. Jest to zespołowe podsumowanie pracy z rodziną, aby podjąć decyzję o zakończeniu lub kontynuowaniu pracy z rodziną. Po zakończeniu współpracy asystenta z rodziną zawsze prowadzony jest monitoring rodziny (monitorowanie funkcjonowania rodziny, spotkania 1x miesiącu, konsultacje z pracownikami socjalnymi, kuratorami sądowymi, pedagogami szkół, prowadzona karta monitoringu rodziny).

Z powodu pandemii COVID 19 asystenci rodziny od stycznia do kwietnia 2021 r. pracowali z rodzinami prowadząc konsultacje telefoniczne oraz za pośrednictwem Internetu. Stworzono grupę na Facebooku dla rodzin objętych wsparciem. Kontakt z rodzinami był systematyczny cotygodniowy. Asystenci rodziny wchodzili do rodziny w sytuacjach trudnych, gdzie konieczna była bezpośrednia rozmowa i spotkanie ze wszystkimi członkami rodziny.

Od maja 2021 r. praca była prowadzona w miejscu zamieszkania rodziny z zachowaniem reżimu sanitarnego. Żadna rodzina nie czuła się zapomniana, asystenci rodziny mieli bieżący ogląd sytuacji w każdej wspieranej rodzinie, pomimo bardzo trudnego czasu pandemii.

Samopomocowa grupa wsparcia prowadzona przez asystentów rodziny w 2021 r.

(spotkanie odbywały się z zachowaniem reżimu sanitarnego)

- 18.05.2021 r. - temat warsztatów: „Modelowanie spędzania wolnego czasu jako czynnik chroniący przed uzależnieniem”, spotkanie w Parku Trampolin, liczba uczestników – 19
- 14.07.2021 r. - temat warsztatów: „budowanie pozytywnego obrazu własnej rodziny”, spotkanie w Letnim Parku Zabaw, liczba uczestników – 19
- 26.07.2021 r. - temat warsztatów: „Trzeźwy rodzic”, spotkanie w sali zabaw „Magiczny świat”, liczba uczestników – 16
- 09.08.2021 r. - temat warsztatów: „Prawidłowa postawa rodzicielska”, spotkanie w Parku Wodnym, liczba uczestników - 30
- 24.08.2021 r. - temat warsztatów: „Witamy nowy rok szkolny”, spotkanie w sali zabaw „Magiczny świat”, liczba uczestników – 34

Spotkania integracyjne w roku 2021 nie były organizowane ze względu na pandemię.

Wszystkie dzieci z rodzin objętych wsparciem asystentów rodziny otrzymały paczki świąteczne. Rodzice dzieci odbierali paczki z CPZ z zachowaniem reżimu sanitarnego.

Wyjazdowe warsztaty edukacyjno-terapeutyczne w formie weekendowej szkoły dla rodzin:

W dniach 23.06 - 26.06. 2021 r. zorganizowano warsztaty wyjazdowe do ośrodka wypoczynkowego „Kołatek” w Mierkach k. Olsztynka.

Wyjazd został zorganizowany wspólnie z rodzinami zastępczymi.

Zrealizowano tematy: nazywanie emocji i sposoby radzenia sobie z nimi, wzmocnianie więzi i budowanie zaufania w rodzinie, bezpieczne wakacje, wpływ alkoholu na rozwój psychiczny i fizyczny dziecka, prawidłowe rozwiązywanie konfliktów, wzmocnienie poczucia własnej wartości, granice i asertywność, rozwijanie umiejętności prospołecznych, przemoc rówieśnicza.

W warsztatach wzięło udział 23 osobowa grupa , w tym 14 dzieci.

Warsztaty były prowadzone w grupach równoległe dla dorosłych i dzieci.

W dniach 05.11. - 06.11.2021 r. zorganizowano kolejne warsztaty wyjazdowe do Ośrodka „Caritas” w miejscowości Ptaki.

Zrealizowano tematy: efektywna komunikacja, wpływ alkoholu na emocje, budowanie i zacieśnianie więzi w rodzinie, komunikacja niewerbalna, uzależnienia behawioralne.

Uczestnicy warsztatów mieli zapewniony transport.

W warsztatach wzięło udział 15 osobowa grupa, w tym 10 dzieci.

Warsztaty były prowadzone w grupach równoległe dla rodziców i dzieci oraz w grupach łączonych.

Wyjazdowe warsztaty były prowadzone z zachowaniem obowiązującego reżimu sanitarnego. Rodziny miały zapewnione środki ochrony osobistej.

Spotkania samopomocowej grupy wsparcia oraz warsztaty wyjazdowe dla rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny są współfinansowane przez Stowarzyszenie Edukacyjno – Pomocowe „Empatia” oraz funduszy pozyskanych z Łomżyńskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Innych Uzależnień w ramach Programu „Rodzinka razem”. Zapewnia to atrakcyjne formy spotkań samopomocowej grupy. Aktywne formy pracy z rodzinami wymagają dodatkowych nakładów finansowych, ale pozytywne efekty w postaci uczestnictwa w grupie w konsekwencji przynoszą pozytywne efekty naprawcze w rodzinie.

Spotkania samopomocowej grupy wsparcia rodzin niewydolnych wychowawczo, z którymi na co dzień pracuje asystent rodziny, wzbogacone w poczęstunek i zajęcia dla dzieci pozytywnie wpływają na budowanie prawidłowej współpracy z asystentem rodziny oraz funkcjonowanie tych rodzin. Wzmacnianie poczucia wartości oraz rozwijanie predyspozycji opiekuńczo – wychowawczych stabilizuje życie rodzinne. Pobyt dzieci w sali zabaw, wspólne wycieczki, gry i zabawy są praktyczną lekcją jak radzić sobie z dzieckiem w różnych sytuacjach. Wzmocnienie poczucia odpowiedzialności za swoje dziecko „moje dziecko – ja je muszę wychowywać”. Wzmocnienie rodziny, jej umiejętności w pokonywaniu codziennych trudności życiowych jest priorytetem w pracy asystenta rodziny. Tylko aktywne formy pracy z rodzinami dają szansę na udział w edukacji rodzicielskiej. Świadomość niektórych rodziców wymaga szczególnych działań, aby ich własne ograniczenia osobowościowe i wychowawcze mogły być zrozumiane i korygowane.

Wyjazdowe warsztaty edukacyjno – terapeutyczne z zastosowaniem aktywnych form pracy i przy udziale całej rodziny są bardziej efektywne i korygujące. Aktywizują wszystkich członków rodziny, poprawiają relacje, uczą cierpliwości. Zamierzeniem było uświadomienie, że można żyć inaczej, bez uzależnień, rozbudzenie aspiracji życiowych całej rodziny oraz zainteresowań poszczególnych jej członków. Większość rodzin po raz pierwszy miała możliwość pobytu w ośrodkach wypoczynkowych. Wyjazd z całymi rodzinami na warsztaty szkoleniowe pozwolił na wnikliwą obserwację funkcjonowania rodziny i relacji dziecko – rodzic, co jest niezbędne w dogłębnej analizie rodziny. Obserwacje te zostały na bieżąco wykorzystane w pracy asystenta rodziny

Podnoszenie kwalifikacji zawodowych przez asystentów rodziny jest bardzo istotnym elementem w systemie profesjonalnego wsparcia rodziny. Służy polepszeniu jakości i efektywności pracy, stosowania nowatorskich metod pracy z rodziną i dzieckiem.

Podnoszenie kwalifikacji zawodowych przez asystentów rodziny poprzez udział w szkoleniach w 2021 r.:

Studia podyplomowe „Edukacja i terapia osób ze spektrum autyzmu”

Szkolenie „Komunikacja bez przemocy w praktyce”

Szkolenie „Poczucie własnej wartości – wzmacnianie samooceny”

Konferencja „Kondycja psychiczna nastolatków. W jaki sposób ich wspierać”.

Samokształcenie:

Publikacja na temat „Dziecko niepełnosprawne oraz chore przewlekle a przemoc w rodzinie” autorstwa Katarzyny Fenik – Gaberle i Renaty Kałuckiej,

Współpraca z pracownikiem socjalnym przy tworzeniu planu pracy z rodziną w ramach pracy z rodzinami objętymi wsparciem asystenta rodziny.

Publikacje dotyczące autyzmu : Naumiuk „Uczestnictwo społeczne młodzieży : możliwości działań – opinie i postawy,

Bohner „Postawy i zmiana postaw”,

Teitelbaum „Czy moje dziecko ma autyzm? – jak rozpoznać najwcześniejsze oznaki autyzmu”